

Tárgytematika / Course Description

Kultúrakutató szeminárium II.

AKLM_BHTM027

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Lanczendorfer Zsuzsanna

Félév / Semester: 2022/23/1

Beszámolási forma /

Assesment: Folyamatos számonkérés

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 0/0/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 0/12/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A tantárgy célja az, hogy a kulturális mediátor a megismert kutatási módszerek segítségével képes legyen a kultúrát (népi, magas kultúra, szubkultúra, tömegkultúra, kisebbségi kultúra, stb.), kulturális jelenséget, egy adott közösséget vizsgálni, kutatni. A tantárgy ismertesse meg az adatgyűjtés technikáját, a terepmunkát és a feldolgozás menetét. Lehetőség szerint a hallgatók vegyenek részt terepmunkán, és ennek eredményeit dolgozzák fel, illetve lehetőség szerint publikálják.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

- A tudományos vizsgálódás (a kutatás tervezése, a megfigyelés módjai (kísérletek, kérdőív, terepkutatás, hatásvizsgálatok), adatelemzés (az adatok kvantifikálás, statisztika, tipológiák, skálák, indexek, Lazarsfeld-modell), tanulmánykészítés, a kutatás etikai szempontjai.
- Az etnográfia, a folklorisztika és a kulturális antropológia, kutatási módszerei: terepmunka, megfigyelés, interjú, kérdőív, feldolgozás. Kortárs irányzatok és módszerek. A néprajzi gyűjtés alapjai.
- Tanári vezetéssel és önállóan végzett terepmunka hazai, vagy határon túli terepen. Kutatási téma választása (folklor, mindennapi élet, életmód, mentalitás vizsgálatok, stb.) A terepkutatás előkészítése (elméleti és gyakorlati felkészülés, szervezés), az adatgyűjtés és a tudományos megfigyelés, az adatok feldolgozása és kiértékelése.
- Saját gyűjtésen alapuló téma bemutatása. Például: egy néprajzi csoport, tájegység, jeles egyéniség bemutatása.
- Az információelmélet és a számítógép használata, (katalógusok, indexek, táblázatok, grafikonok) készítése.
- Szövegek és tárgyak digitalizálása. Automatikus számítógépes szövegelemzés, szöveggondozás.

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

Alírási feltétele: aktív részvétel (50%) a konzultációkon.

Évközi jegy feltétele: a hallgatók önálló munkával, mutassanak be a választott kultúrájából egy-egy kisebb témát, amely önálló gyűjtésen alapul. A téma szabadon választható. Az értékelés szóban történik. A hallgatók önállóan és

csoportosan is dolgozhatnak a téma nagyságától függően.

A félév elfogadásának feltétele: tanári vezetéssel vagy önállóan végzett (minimum kétnapos, önköltséges) terepmunka hazai, vagy határon túli terepen.

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Babbie, Earl: A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Balassi Kiadó, Budapest, 1995.

Barabás Jenő (főszerk.): Magyar néprajzi atlasz I-IX. Akadémiai, Budapest, 1987–1994.

Bátky Zsigmond: Útmutató néprajzi múzeumok szervezésére. Magyar Néprajzi Társaság. Budapest, 1906 (1992).

Borsányi László: A megfigyelési technikák az antropológiai terepmunkában. Ethnographia 1988. (99. évf.) 1. sz. 53-82. oldal.

Fejős Zoltán (szerk.): A Néprajzi Múzeum gyűjteményei. Néprajzi Múzeum, Budapest, 2000.

Fél Edit: A saját kultúrájában kutató etnológus. Ethnographia 1991. (101. évf.) 1-8.

Fél Edit: Egy monografikus néprajzi kutatás tanulságai. In: Emlékezés Fél Editre. Szerk.: Fülemlé Ágnes – Steffány Judit. Magyar Néprajzi Társaság, Budapest, 1993. 187-203.

Popper, Karl: A tudományos kutatás logikája, Európa, Bp, 1997, 509 p. BN:963-07-6259-5

Szilágyi Miklós: Néprajzi forráskritika. Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2003. (Néprajz egyetemi hallgatóknak 24.)

(PhD)

Dr. Lanczendorfer Zsuzsanna

etnográfus, egyetemi docens